

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประมวลและวิเคราะห์สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย
จากกฤตภาคในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในจังหวัดลำปาง

ชื่อผู้เขียน นางอัญชลี สารจันทร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ ลีสุวรรณทร์ ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. มนต์ สุวรรณ กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและจัดหมวดหมู่ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมไทย และเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย ที่ปรากฏในกฤตภาคภายในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดลำปาง

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้อมูลทุติยภูมิ จากการจัดทำกฤตภาคที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทยในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดลำปาง ได้แก่ ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคลำปาง และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เก็บรวบรวมเนื้อหาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทยจากกฤตภาค ตั้งแต่เดือน มกราคม 2540 ถึงเดือน มิถุนายน 2541 จำนวน 800 ชิ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย ภายใต้อันที่ 12 หัวเรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์เอกสาร เนื้อหากฤตภาคตามลำดับหัวเรื่องในแต่ละแฟ้ม โดยการอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญของแต่ละบทความในแต่ละหัวเรื่อง และใช้วิธีการนำเสนอโดยการพรรณนา ตลอดจนโยงความสัมพันธ์ตามหัวเรื่องของการจัดหมวดหมู่

ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณเนื้อหาทั้งหมดของสถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย ที่ปรากฏในกฤตภาค ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในจังหวัดลำปาง ตั้งแต่เดือน มกราคม 2540 ถึงเดือน มิถุนายน 2541 รวมทั้งสิ้น 800 ชิ้น มีกฤตภาคทางด้านทรัพยากรป่าไม้มากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 27.12 รองลงมาคือ ด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 17.5 ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 12.62 ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 10.37 ด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 6.75 ด้านทรัพยากรสัตว์ป่า คิดเป็นร้อยละ 6.37 ด้านทรัพยากรน้ำ

คิดเป็นร้อยละ 6 ด้านทรัพยากรพลังงาน คิดเป็นร้อยละ 5 ด้านทรัพยากรสัตว์น้ำ คิดเป็นร้อยละ 4 ด้านปรากฏการณ์เอลนีโน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ด้านทรัพยากรที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 1.12 และน้อยที่สุดคือ ด้านประชากร คิดเป็นร้อยละ 0.65

เดือนที่จัดทำคุณภาพทางด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด คือ เดือนมิถุนายน 2540 รองลงมา ได้แก่ เดือน กรกฎาคม 2540 เดือนกุมภาพันธ์ 2541 เดือนธันวาคม 2540 เดือนพฤศจิกายน 2540 เดือนมกราคม 2541 เดือนตุลาคม 2540 เดือนกันยายน 2540 เดือนสิงหาคม 2540 เดือนมิถุนายน 2541 เดือนมีนาคม 2541 เดือนพฤษภาคม 2540 เดือนเมษายน 2540 เดือนมกราคม 2540 เดือนเมษายน 2541 เดือนพฤษภาคม 2541 และน้อยที่สุดคือเดือน กุมภาพันธ์ 2540 และเดือนมีนาคม 2540

การวิเคราะห์สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทยประกอบด้วยหัวเรื่องทางด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 12 หัวเรื่อง ได้แก่ ทรัพยากรที่ดิน ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรสัตว์ป่า ทรัพยากรสัตว์น้ำ ทรัพยากรพลังงาน การท่องเที่ยว มลพิษสิ่งแวดล้อม ปรากฏการณ์เอลนีโน ประชากร การจัดการสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

หน่วยงาน องค์การ ทั้งทางภาครัฐและเอกชน เข้ามามีบทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น โดยหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ได้จัดกิจกรรม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้น เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เยาวชน ประชาชน มีส่วนร่วมในการรักษาและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทรัพยากรดังกล่าว ยังคงอยู่และมีใช้ได้นานตลอดไป

Independent Study Title	Compilation and Analysis of Thai Environmental Situations from Clippings in Lampang's Higher Education Institute Libraries.		
Author	Mrs. Anchalee Sarachan		
M.A.	Man and Environment Management		
Examining Committee :			
	Assoc. Prof. Dr.Chukiat Leesuwan		Chairman
	Prof. Dr. Manat Suwan		Member
	Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat		Member

Abstract

The purposes of this study were to compile with and classify data of Thai environmental situations and analysis of Thai environmental situations from clippings in Lampang's higher education institute libraries.

The data sources used in this study were taken from clippings relating to the contents of Thai environmental situations in Lampang's higher education institute libraries, namely, Lampang Technical College and Yonok College Research Institute.

Tool used in content analysis was the Thai environmental situation analysis table. The researcher used this table to analyze the contents of Thai environmental situations, classifying into 12 subjects. This method was to analyze the documents on clippings according to the group of subjects in each file, by reading and summarizing the main ideas of each article in each subject.

The results of research were as follows :

The total clippings of all contents of Thai environmental situations on clippings in Lampang's higher education institute libraries during January 1997 to June 1998 were 800 pieces. Clippings on forest resource were the most popular one. Percentage of clippings in

sequence from the most to the least topics were as follows : forest resource (27.12%), environmental pollution (17.15%), environmental management (12.62%), environmental preservation (10.37%), tourism (6.75%), wildlife resource (6.37%), water resource (6%), energy resource (5%), aquatic animal resource (4%), El Nino occurrence (2.5%), land resource (1.12%) , and population (0.65%) respectively.

The popular clippings on environments in sequence from the most to the least topics were as follows : clippings on environments in June 1997, July 1997, February 1998, December 1997, November 1997, January 1998, October 1997, September 1997, August 1997, June 1997, March 1998, May 1997, April 1997, January 1997, April 1998, May 1998 and the fewest were in February 1997, and March 1997 respectively.

The analysis of Thai environmental situations was composed of 12 environmental subjects. Those were land resource, forest resource, water resource, wildlife resource, aquatic animal resource, energy resource, tourism, environmental pollution, El Nino occurrence, populations, environmental management, and environmental preservation respectively.

The organization roles, both government and private sectors, on environmental managements were found in order as to prevent and solve environmental problems such as by taking activities to conserve nature resources and environments. Their purposes activities were to encourage teenagers and people to take part in protecting and preventing nature resources and environments for sustainability.